Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0231

Neprihvatljiva provokativna djelovanja Rusije i upadi bespilotnih letjelica u Rumunjsku, baltičke države i Finsku

Rezolucija Europskog parlamenta od 18. lipnja 2026. o neprihvatljivim provokativnim djelovanjima Rusije i upadima bespilotnih letjelica u Rumunjsku, baltičke države i Finsku (2026/2772(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Rusiji i Ukrajini, a posebno onu od 9. listopada 2025. o ujedinjenom odgovoru na nedavne ruske povrede zračnog prostora i kritične infrastrukture država članica EU-a[1],

– uzimajući u obzir Povelju UN-a i temeljna načela međunarodnog prava,

– uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), posebno njegov članak 24. stavak 3., članak 42. stavak 7. i članak 222.,

– uzimajući u obzir Sjevernoatlantski ugovor od 4. travnja 1949., posebno njegove članke 4. i 5.,

– uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 19. ožujka 2025. naslovljenu „Zajednička bijela knjiga o europskoj obrambenoj spremnosti 2030.” (JOIN(2025)0120) i svoju rezoluciju od 12. ožujka 2025. o toj temi[2],

– uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 16. listopada 2025. naslovljenu „Očuvanje mira – Plan za obrambenu

---

1 SL C, C/2026/1530, 15.4.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1530/oj.
2 SL C, C/2025/3151, 20.6.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3151/oj.

pripravnost do 2030.” (JOIN(2025)0027),

– uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 19. ožujka 2026. o kontinuiranoj potpori EU-a Ukrajini,

– uzimajući u obzir izjave predsjednice Komisije Ursule von der Leyen od 20. svibnja 2026. o ruskim prijetnjama baltičkim državama,

– uzimajući u obzir izjavu potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Kaje Kallas od 29. svibnja 2026. u kojoj osuđuje nesmotrenu rusku povredu zračnog prostora EU-a,

– uzimajući u obzir članak 136. stavke 2. i 4. Poslovnika,

A. budući da je prije više od četiri godine Rusija započela nezakonitu, ničim izazvanu i neopravdanu opću ratnu agresiju na Ukrajinu, koja se nastavila na pripojenje Krima iz 2014. i na okupaciju dijelova regije Donbas, što je očito kršenje međunarodnog prava i teritorijalnog suvereniteta Ukrajine; budući da od početka opće ruske invazije na Ukrajinu dolazi do upada u zračni prostor EU-a i NATO-a, koje izvodi Rusija, ali su se njihova učestalost i intenzitet odnedavno povećali;

B. budući da se vojna prisutnost Rusije duž istočne granice EU-a povećava te da uključuje i državno područje Bjelarusa, koji sudjeluje u ruskoj ratnoj agresiji na Ukrajinu i hibridnim napadima na EU, posebno instrumentalizacijom nezakonitih migracija, organiziranog kriminala i dezinformacija te lansiranjem meteoroloških balona, koji su ozbiljna sigurnosna prijetnja, uključujući stalno ometanje civilnog zrakoplovstva, teroriziranje država koje graniče s Bjelarusom, kao što su Latvija, Litva i Poljska, te nanošenje štete lokalnim gospodarstvima;

C. budući da su Estonija, Finska, Latvija, Litva, Rumunjska i druge države članice EU-a meta ruskih pokušaja destabilizacije, i to u obliku upada bespilotnih letjelica i povreda zračnog prostora, propagande i dezinformacija, elektroničkog ratovanja, upletanja u globalni navigacijski satelitski sustav, kibernetičkih napada i sabotaža;

D. budući da se 29. svibnja 2026. jedna ruska bespilotna letjelica srušila na stambenu zgradu u Galațiju u Rumunjskoj, što je dovelo do eksplozije u kojoj su ozlijeđene dvije osobe; budući da je to bio prvi takav incident na državnom području jedne države članice EU-a i NATO-a koji je doveo do ozljeda koje su iziskivale liječenje; budući da se više od 70 osoba moralo evakuirati;

E. budući da je 19. svibnja 2026. rumunjski borbeni zrakoplov koji je sudjelovao u NATO-ovoj misiji nadzora baltičkog zračnog prostora oborio bespilotnu letjelicu koja je letjela estonskim zračnim

prostorom; budući da je 20. svibnja 2026. upad neidentificirane bespilotne letjelice u litavski zračni prostor prisilio vlasti da izdaju dosad nezabilježeno upozorenje o zračnom napadu, zbog čega su civili bili prisiljeni otići u sklonište; budući da su 8. lipnja 2026. francuski borbeni zrakoplovi NATO-a, koji su sudjelovali u NATO-ovoj misiji, srušili bespilotne letjelice iznad Latvije; budući da su ti upadi bespilotnih letjelica izravna posljedica ruske ratne agresije na Ukrajinu, pri čemu većina njih ulazi u zračni prostor EU-a zbog ruskog elektroničkog ratovanja; budući da su u ožujku 2026. zbog upletanja ruskih sustava za elektroničko ratovanje najmanje tri ukrajinske bespilotne letjelice preusmjerene s planiranog smjera te su ušle na finsko državno područje, na kojemu su se i srušile;

F. budući da je 29. svibnja 2026. u rumunjskoj luci Constanța eksplodirala ukrajinska pomorska bespilotna letjelica, i to zbog mjera elektroničkog ratovanja koje primjenjuje Ruska Federacija, što je prouzročilo štetu na imovini, ali ne i ljudske žrtve;

G. budući da su 7. svibnja 2026. dvije ukrajinske bespilotne letjelice, koje su ometali ruski sustavi za elektroničko ratovanje, pogodile skladište goriva u Rēzekneu u Latviji;

H. budući da je u regiji Baltičkog mora visoko koncentrirana kritična infrastruktura, uključujući podmorske energetske i telekomunikacijske mreže, prometne veze i ostala strateška sredstva, zbog čega je ta regija posebno osjetljiva na hibridne napade, sabotažu i prijetnje povezane s bespilotnim letjelicama; budući da zaštita kritične infrastrukture iziskuje i fizičko jačanje i povećanu redundanciju i decentralizaciju, što je vidljivo iz iskustava stečenih tijekom ruskih napada na ukrajinsku infrastrukturu;

I. budući da je razgradnja nuklearne elektrane Ignalina u Litvi znatna regionalna sigurnosna i ekološka opasnost zbog prisutnosti velikih količina istrošenog nuklearnog goriva i radioaktivnog otpada uskladištenih u privremenim nadzemnim objektima te budući da bi svaka nesreća na toj kritičnoj infrastrukturi ili namjerna provokacija povezana s njom mogla imati teške posljedice za cijelu baltičku regiju;

J. budući da je bilo još ozbiljnih incidenata u vezi s kojima je postojala sumnja da je Rusija prekršila zračni prostor država članica EU-a;

K. budući da su sigurnost i zaštita država članica EU-a na njegovoj istočnoj granici neposredan prioritet i zajednička europska odgovornost, posebno s obzirom na to da se hibridni napadi provode modernim ratovanjem bespilotnim letjelicama, a to je područje u kojem kapaciteti država članica EU-a nisu ni približno potpuni;

L. budući da su incidenti s bespilotnim letjelicama na istočnoj granici EU-a razotkrili znatne nedostatke i u vojnoj i u civilnoj pripravnosti; budući da se pokazalo da postojeći radarski sustavi često ne mogu

pratiti objekte na niskoj nadmorskoj visini, da su metode odabrane za presretanje bespilotnih letjelica ekonomski neučinkovite i da su izvješća o incidentima pokazala da su neka skloništa od zračnih napada bila zaključana ili nedostupna javnosti; budući da ti propusti ukazuju na hitne sistemske slabosti u postupcima upozoravanja i reagiranja te u široj otpornosti društva;

M. budući da je Rusija tijekom posljednjih napada na Ukrajinu, među ostalim neprocjenjivim lokalitetima kulturne baštine, zapalila Kijevsko-pečersku lavru, povijesni samostan istočnog kršćanstva i spomenik svjetske baštine UNESCO-a;

N. budući da ti nedavni incidenti s bespilotnim letjelicama ukazuju na hitnu potrebu za višeslojnim obrambenim kapacitetima koji uključuju kinetičke i nekinetičke obrambene bespilotne zračne sustave; budući da su bespilotne letjelice postale ključna značajka modernog ratovanja i hibridnih sukoba te da je njihova upotreba u Ukrajini iz temelja promijenila obrambene zahtjeve i operativne doktrine na cijelom kontinentu;

O. budući da Arktik i krajnji sjever postaju sve važniji za europsku sigurnost, dok se zbog ograničene pokrivenosti senzorima i rijetke stalne prisutnosti stvara ranjivost koju neprijateljski akteri mogu pokušati iskoristiti bespilotnim sustavima i hibridnim operacijama, zbog čega se povećava rizik od neprijateljskih upada bespilotnim letjelicama duboko na područje EU-a;

1. oštro osuđuje neprihvatljiva provokativna djelovanja Rusije i upade bespilotnih letjelica u države članice EU-a;

2. ponovno izražava punu solidarnost s Estonijom, Finskom, Latvijom, Litvom i Rumunjskom, na čije su državno područje, zračni prostor i kritičnu infrastrukturu usmjerene ruske hibridne provokacije; ponovno potvrđuje da ruska kampanja destabilizacije neće zastrašiti EU i da je on ujedinjen u odlučnosti da brani sigurnost, suverenitet i teritorijalnu cjelovitost svih država članica EU-a te da nastavi podupirati Ukrajinu;

3. prepoznaje posebnu ranjivost i izražava punu solidarnost s građanima u pograničnim regijama EU-a duž istočne granice, koji su najizloženiji ozbiljnim prijetnjama i koji zbog toga snose znatne gospodarske i socijalne troškove; poziva na poduzimanje ciljanih mjera na razini EU-a, uključujući namjensku financijsku potporu, kako bi se ojačala zaštita pogođenih zajednica i kritične infrastrukture te osigurali prevencija, pripravnost, otpornost i odgovor na hitne situacije, kao i obnova u tim posebno izloženim regijama;

4. nedvosmisleno osuđuje napad ruskih bespilotnih letjelica na stambenu zgradu u Galațiju u Rumunjskoj, koji je prouzročio izravne civilne žrtve, što predstavlja ozbiljnu i zabrinjavajuću eskalaciju;

smatra da opetovani upadi bespilotnih letjelica u zemlje EU-a i povrede njihova zračnog prostora nisu izolirani incidenti, već sastavni dio šire ruske strategije zastrašivanja usmjerene protiv EU-a i njegovih saveznika;

5. izjavljuje da Rusija snosi punu i nedvosmislenu odgovornost za te nepromišljene napade koji dovode u opasnost živote; ponavlja da djela Ruske Federacije predstavljaju namjernu, sustavnu i trajnu prijetnju sigurnosti, otpornosti i suverenitetu EU-a i njegovih država članica; ponovno najoštrije osuđuje nezakonitu, neizazvanu i neopravdanu ratnu agresiju Rusije na Ukrajinu, kao i sudioništvo Bjelarusa; oštro osuđuje odluku Rusije da nastavi s ratnom agresijom, uključujući njezine najnovije ciljane napade na lokalitete kulturne baštine i svetište Kijevo-pečersku lavru, koje je uvršteno na UNESCO-ov popis svjetske baštine, te odbija izravne pregovore s Ukrajinom, kao one koje je nedavno predložio ukrajinski predsjednik Volodimir Zelenski;

6. ponovno osuđuje namjerno ometanje signala GNSS-a od strane Rusije u regijama Baltičkog i Crnog mora te namjerno lansiranje meteoroloških balona u Bjelarusu, što predstavlja ozbiljan sigurnosni rizik za civilno zrakoplovstvo i pomorski promet; nadalje, osuđuje Bjelarus zbog hibridnih napada na EU;

7. ponovno poziva da se hitno ubrza proizvodnja i isporuka prioritetne vojne opreme Ukrajini, posebno sustava protuzračne obrane, streljiva, bespilotnih letjelica i projektila, u kritičnom trenutku kada akutni nedostaci u kapacitetima protuzračne obrane dovode do sve veće izloženosti ukrajinskog stanovništva i infrastrukture;

8. ističe da te neprijateljske radnje dodatno pogoršava agresivna kampanja dezinformiranja čiji je cilj zastrašiti lokalno stanovništvo, širiti strah, naštetiti lokalnim gospodarstvima i postaviti temelje za moguće mjere odmazde, kao u slučaju neutemeljenih ruskih navoda da baltičke države dopuštaju Ukrajini da se koristi njihovim državnim područjem i zračnim prostorom za napade bespilotnim letjelicama na mete u Rusiji;

9. ponovno poziva na hitnu uspostavu istinske europske obrambene unije, uključujući prijedloge za brze postupke donošenja odluka, koja nadilazi postojeće okvire, uključujući Bijelu knjigu o europskoj obrambenoj spremnosti 2030. i Plan za obrambenu pripravnost 2030. koji je uslijedio; naglašava da su bolja integracija, koordinacija i udruživanje resursa neophodni za djelotvoran odgovor EU-a na sve veće ruske prijetnje; poziva na jačanje europske obrambene tehnološke i industrijske baze i njezinih proizvodnih kapaciteta diljem EU-a pojačanom koordinacijom na razini EU-a, uz maksimalno iskorištavanje nacionalnih inicijativa i instrumenata EU-a;

10. poziva na daljnju operacionalizaciju klauzule solidarnosti

(članak 222. Ugovora o funkcioniranju Europske unije) i klauzule o uzajamnoj pomoći (članak 42. stavak 7. Ugovora o Europskoj uniji), među ostalim ako se država članica na njih pozove zbog konvencionalnog ili hibridnog napada;

11. naglašava potrebu za dosljednim jačanjem istočne granice EU-a i NATO-a duž cijele njezine duljine od Arktika do Crnog mora, uključujući kopnenu, pomorsku i zračnu dimenziju, izgradnjom kapaciteta u najizloženijim državama članicama za borbu protiv bespilotnih letjelica i meteoroloških balona te dodjelom odgovarajućih resursa u tu svrhu; poziva EU i njegove države članice da hitno ojačaju kapacitete za otkrivanje, ometanje, presretanje i neutralizaciju duž istočne granice EU-a; nadalje traži redovite zajedničke vježbe između država članica, institucija EU-a, Ukrajine i NATO-a kako bi se testirala i poboljšala spremnost tih mehanizama za brzi odgovor;

12. preporučuje da se sustavi za borbu protiv bespilotnih letjelica integriraju u zajedničke vježbe osposobljavanja i planiranje civilne zaštite na razini EU-a, s naglaskom na kritičnoj infrastrukturi koja policiji, nadležnim tijelima zračnih luka i subjektima iz sektora energetike omogućuje da pristupe osposobljavanju i standardiziranim kapacitetima sustava za borbu protiv bespilotnih letjelica u cijelom EU-u;

13. sa zabrinutošću ističe da su trenutačni europski sustavi za otkrivanje bespilotnih letjelica i obranu od njih neprimjereni te naglašava hitnu potrebu za poboljšanjem otkrivanja i obrane; u tom kontekstu naglašava potrebu za cjelovitim pristupom koji je usmjeren na bolje opremanje tijela kaznenog progona i civilnih tijela sredstvima za otkrivanje bespilotnih letjelica i obranu od njih;

14. potiče države članice da prednost daju integraciji interventnih službi, civilne obrane i obrambene doktrine sustava bespilotnih letjelica u sustave zapovjedništva i nadzora kako bi se osiguralo da civilna pripravnost, sklanjanje stanovništva, rano upozoravanje i tehnološka integracija budu na najvišoj mogućoj razini;

15. naglašava da namjerni upadi Rusije na istočnim granicama EU-a i NATO-a nisu osmišljeni samo da bi se provocirale i destabilizirale države članice, već i da bi se testirali i iskoristili nedostaci u sposobnostima NATO-a za otkrivanje i odgovor; uviđa da Rusija nastavlja svoje destabilizirajuće aktivnosti u crnomorskoj regiji, i konvencionalnim i hibridnim djelovanjem, među ostalim upotrebom plutajućih mina, operacijama ometanja i prijetnjama slobodi plovidbe, zbog čega je jačanje sigurnosti u toj regiji strateški prioritet koji se mora hitno riješiti kao prijetnja europskoj sigurnosti;

16. poziva na potpunu provedbu strateškog pristupa EU-a Crnom moru i poziva na ubrzanje stvaranja crnomorskog centra za pomorsku

sigurnost;

17. pozdravlja nedavno odobrenje 20. paketa sankcija EU-a protiv Rusije i predstavljanje 21. paketa sankcija; poziva Komisiju, izaslanika EU-a za sankcije i države članice da strogo provode nove i postojeće sankcije te da bez odgode daju prednost uklanjanju nedostataka u lancima opskrbe; poziva Komisiju da bez odgode razvije dodatne sankcije, uključujući sankcije za aluminij i druge strateške sirovine te robu s dvojnom namjenom, te potiče sve države članice da ne blokiraju takvo uvrštenje na popis na temelju nacionalnih gospodarskih interesa; podržava dodatne mjere za predstojeći paket sankcija usmjeren na energetski i financijski sektor Ruske Federacije, kao i zabranu ulaska u EU bivšim ruskim borcima koji su se borili u Ukrajini, te poziva države članice koje i dalje podupiru Rusku Federaciju da prekinu s takvom potporom;

18. poziva države članice, posebno one koje izdaju većinu viza ruskim državljanima, da strogo provedu Provedbenu odluku Komisije od 6. studenoga 2025. o utvrđivanju prilagođenih pravila za izdavanje viza za višekratni ulazak ruskim državljanima koji borave u Ruskoj Federaciji i podnose zahtjev za vizu za kratkotrajni boravak u Ruskoj Federaciji[3] te da u potpunosti primjenjuju smjernice Komisije iz 2022. o pojačanom nadzoru, posebno za turistička i druga neobvezna putovanja, uz istodobnu zaštitu pristupa proturatnim političkim aktivistima, neovisnim novinarima, borcima za ljudska prava, predstavnicima civilnog društva i žrtvama humanitarne krize;

19. poziva na uspostavu horizontalnog okvira sankcija EU-a posebno osmišljenog za hibridne prijetnje, koji bi postojao uz režim hibridnih sankcija za Rusiju, kako bi se istaknulo aktivno sudjelovanje Rusije u hibridnim operacijama na globalnoj razini, uz istodobno omogućavanje bržeg i sustavnijeg sankcioniranja subjekata odgovornih za hibridne kampanje; podsjeća da neki pojedinci, među kojima je Ksenia Fedorova u Francuskoj, koja je radila za sankcionirane ruske propagandne medijske kuće, kao što je RT, i dalje šire dezinformacije u Europi; poziva na njihovo uvrštavanje na popis sankcioniranih pojedinaca u sljedećem paketu sankcija;

20. poziva EU i njegove države članice da osiguraju odgovarajuća financijska sredstva za izgradnju i obnovu civilnih skloništa od zračnih napada u državama članicama na istočnim granicama i drugim državama članicama EU-a te da provedu informativne kampanje i civilne vježbe na razini EU-a kako bi se građane osvijestilo o tome što raditi u slučaju zračnog napada ili slične krizne situacije; smatra da se zaštita civilnog stanovništva EU-a od zračnih prijetnji mora smatrati sastavnim dijelom europske obrambene pripravnosti, spremnosti i otpornosti; naglašava hitnu potrebu za povećanim financiranjem programa i projekata u području sigurnosti

---

3 (C(2025)7552).

i obrane, s posebnim naglaskom na zemljama na istočnoj granici, u sljedećem višegodišnjem financijskom okviru; poziva EU i njegove države članice da usvoje sveobuhvatan pristup koji obuhvaća cijelo društvo, prepoznajući da trajna sigurnost zahtijeva ne samo odgovarajuće vojne kapacitete, već i socijalnu koheziju, gospodarsku otpornost, demokratsku stabilnost i snažne javne usluge;

21. ističe da je Ukrajina razvila dosad nezabilježeno operativno i industrijsko stručno znanje u području proizvodnje bespilotnih letjelica i sustava za obranu od njih; stoga smatra da je produbljivanje suradnje EU-a i Ukrajine u području obrambene industrije u tom području strateški imperativ; poziva EU i njegove države članice da u potpunosti integriraju ukrajinsku stručnost i industrijske kapacitete u razvoj europskih kapaciteta za borbu protiv nekonvencionalnih zračnih prijetnji;

22. naglašava da je u rješavanju prijetnji povezanih s bespilotnim letjelicama koje dolaze iz Rusije suradnja s Republikom Moldovom, zajedno s Ukrajinom, ključna u pogledu operativne učinkovitosti, informiranosti o stanju i razmjene informacija; stoga poziva države članice da povećaju financijska sredstva za Moldovu u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći, među ostalim s obzirom na opetovane povrede moldavskog zračnog prostora od strane ruskih bespilotnih letjelica i projektila; nadalje poziva države članice da uključe Moldovu i Ukrajinu u zajedničku nabavu;

23. poziva države članice da hitno osiguraju prioritetne kapacitete utvrđene u Bijeloj knjizi o europskoj obrambenoj spremnosti 2030., posebno sustave protuzračne i proturaketne obrane, kao i bespilotne letjelice te sustave protiv bespilotnih letjelica; poziva države članice na brzu uspostavu zajedničkih, slojevitih, troškovno učinkovitih obrambenih sustava protiv bespilotnih letjelica, počevši od istočnih granica, koji mogu otkriti i presresti zračne i morske prijetnje izvan EU-a, među ostalim pojačanim zračnim i pomorskim nadzorom, sustavima ranog upozoravanja, sredstvima za brzi odgovor i poboljšanom infrastrukturom za vojnu mobilnost;

24. poziva na uspostavu europskog centra izvrsnosti za ratovanje bespilotnim letjelicama, u kojem bi ukrajinski instruktori prenosili svoje stručno znanje državama članicama;

25. poziva na potpunu i brzu provedbu Europske inicijative za obranu od bespilotnih zrakoplova i promatračke misije na istočnim granicama; poziva države članice da se aktivno uključe u obje inicijative i doprinesu im u bliskoj koordinaciji s NATO-om;

26. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, glavnom tajniku NATO-a, UNESCO-u, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju u Europi, Vijeću Europe, predsjedniku, vladi i Vrhovnoj radi Ukrajine te

ruskim vlastima i de facto vlastima Lukašenkina režima.